

11-02-22

Opinie: Een mislukt ministerschap

Friso de Zeeuw

In de grote zaal van chique Sociëteit De Witte aan het Plein in Den Haag verzamelde zich op 7 maart 2018 het woningbouwwereldje. Naast het onvermijdelijke netwerken, kwamen ze vooral om naar de nieuwe minister Kajsa Ollongren te luisteren. Nu, bijna vier jaar later, is het tijd voor reflectie.

Zij was vier maanden eerder aangetreden en had onder meer bouwen, wonen en [ruimtelijke ordening](#) in haar portefeuille. In de bijeenkomst stond de bouwopgave van een miljoen woningen centraal. De minister hield – loskomend van de voorgebakken tekst – een enthousiasmerend en ontspannen verhaal. Zij zei bijvoorbeeld open te staan voor woningbouwinitiatieven ‘vanuit het veld’. De zaal reageerde blij verrast. Hier klonk een ander geluid dan dat van haar voorganger Stef Blok.

Twee en een half jaar later. Op 26 september 2020 verdedigt Ollongren de Nationale Omgevingsvisie in de Tweede Kamer. De vragen en opmerkingen spitsten zich toe op de uitvoering van de NOVI. De parlementariërs hadden goed door dat daarin de zwakte van NOVI schuilt. Alle bestaande sectorale financiële regelingen, deals, en programma’s blijven in stand. De minister had nagelaten om met haar kabinetcollega’s flink te snoeien en te integreren. Het vragenbombardement van de Kamerleden beantwoordde de minister ongeïnspireerd met in- en uitpraten en het voorlezen van ambtelijke notities.

Beide gebeurtenissen tekenen de snelle teloorgang van dit ministerschap dat zo hoopvol begon. Ter illustratie een kort feitenrelaas:

- dat in 2019 een miljard euro beschikbaar kwam voor de Woningbouwimpuls is te danken aan het initiatief van de coalitiepartijen en niet aan de minister;
- de woningnood bleef, de meeste extra maatregelen op het vlak van de woningbouw kwamen tot stand onder grote druk van de Tweede Kamer, met in de hoofdrollen Daniel Koerhuis (VVD) en Eric Ronnes (CDA; opgevolgd door Julius Terpstra);
- in het parlement wist de minister de linkse oppositie evenmin voor zich te winnen als het ging om de betaalbaarheid van het wonen; het kwam haar op een motie van afkeuring van de Eerste Kamer te staan;
- bij gebrek aan politiek-bestuurlijke sturing kon de [Omgevingswet](#) verzonden in een moeizaam dossier met herhaaldelijk uitstel en afbrokkelend draagvlak.

Een succesvolle loopbaan elders biedt geen garantie voor geslaagd acteren in de politiek-bestuurlijke arena

Haar onzichtbaarheid weerspiegelde in de alom geuite wens dat er hoognodig 'een minister voor wonen moet komen'. De mededeling dat die er al is, maakte geen indruk. Nu kan als excuus gelden dat deze minister een volle portefeuille had. Dat mag zo zijn, maar dan had de bewindsvrouw zelf het initiatief kunnen nemen tot herschikking van portefeuilles. Overigens ontbreken ook in het domein van het binnenlandse bestuur vermeldenswaardige mijlpalen.

Dit relaas toont weer eens aan dat een succesvolle loopbaan elders geen garantie biedt voor geslaagd acteren in de politiek-bestuurlijke arena. De kritische evaluatie van het ministerschap gaat dan ook gepaard met respect voor de persoon.